

Studiedag Vincentiaanse spiritualiteit en schuldhulp

Verslag van de Studiemiddag

Hoog bezoek bij het Titus Brandsma Instituut. Op vrijdag 27 maart was niemand minder dan Broeder René Stockman, generale overste van de Broeders van Liefde, gastspreker op de derde studiedag Maatschappelijke Spiritualiteit. Thema van deze studiedag was “Vincentiaanse spiritualiteit en schuldhulp”. Voor het project Maatschappelijke Spiritualiteit is de Vincentiaanse spiritualiteitstraditie een belangrijke inspiratiebron. Zij is één van die moderne tradities waarin de praktische barmhartigheid werd – en nog steeds wordt – gecultiveerd. De studiedag werd daarom ook georganiseerd samen met het gloednieuwe Vincent de Paul-centrum en was gedacht als de opstap naar een gemeenschappelijk project omtrent schuldhulp. Tevens is de Vincentiaanse traditie een prachtig voorbeeld van de wijze waarop de christelijke traditie in veranderende maatschappelijke omstandigheden steeds opnieuw op zoek gaat naar een nieuw arrangement van contemplatie en actie.

In zijn lezing ging Broeder Stockman in op het ‘nieuwe’ van de Vincentiaanse spiritualiteit. Vóór Vincentius heeft niemand zoveel aandacht gehad voor het praktische karakter van de barmhartigheid. Tussen een abstracte verinnerlijking van de spiritualiteit en een reductie tot een louter uitwendig handelen probeert de spiritualiteit in de lijn van Vincentius actieve barmhartigheid juist als een uitdrukking van de Evangelische inspiratie te begrijpen. God verlaten omwille van God – dat is waar het in de geest van Vincentius op aankomt. Stockman schetste Vincentius als een bewogen mens met uitermate veel gevoel voor praktische organisatie. Tenslotte legde Broeder Stockman veel nadruk op de compassie – die volgens hem ook de kern is van ‘volle professionaliteit’ – een begrip waarmee de Broeders van Liefde

tot vandaag de dag hun scholen en psychiatrische instellingen vorm proberen te geven.

Ook prof. Dr. Tjeu van Knippenberg, Lazarist, ging in op de inspiratie van Vincentius, waarbij hij vooral de nadruk legde op de *missie* van de Vincentianen in de wereld – een gezonden worden vanuit de barmhartigheid, om iets te doen. Opnieuw: God omwille van God verlaten. De passie voor de armen en in hen het gelaat van Christus herkennen, dat is waar de Vincentiaanse spiritualiteit over gaat. Naar de arme en zwakke toegaan, dat is de echte navolging van Christus. Bij het ziekbed staan, het gebed. Deze missie is het ook die in het Vincent de Paul centrum, waarvan Tjeu van Knippenberg de initiatiefnemer is, voorop staat. Uit beide verhalen bleek duidelijk dat Vincentiaanse spiritualiteit er altijd van uit gaat dat compassie altijd ook deel uitmaakt van echte, *volle professionaliteit*.

In een derde deel werd het project van de schuldhulpmaatjes voorgesteld door Dolf Mulder, theoloog die ook in dit project betrokken is. Dit is dan weer een project dat uitgaat van de Vincentiusverenigingen. Het werd een uiterst spannend en geanimeerd gesprek tussen Dolf Mulder en twee vertegenwoordigers van de Vincentiusvereniging Geldrop. De schuldhulpmaatjes zijn vrijwilligers die mensen bijstaan die in de schuldsanering terecht zijn gekomen. Dit vrijwilligerswerk vraagt echter om een goede vorming en een goede motivatie. Technische kennis is daarbij niet voldoende, ook inspiratie en gedrevenheid zijn nodig. Vaak is er onvoldoende achtergrond op dit gebied. Precies op dit gebied ligt een opdracht voor het Titus Brandsma Instituut, dat in samenwerking met het Vincent de Paul centrum een project rondom schuldhulp voorbereidt.

Deze bijdrage gaf een heel mooie praktische toespitsing aan het verhaal over Vincentius en zijn geschiedenis.

In een levendige discussie stond vooral de vraag naar de moderniteit van de Vincentiaanse spiritualiteit voorop. De Vincentiaanse spiritualiteit kan nog veel impulsen geven voor de maatschappelijke betrokkenheid van de spiritualiteit, en is tegelijk aan vernieuwing toe. De vraag naar de contemplatie en de rol van het gebed in actieve contexten staat nog open, maar het is duidelijk dat een gesprek hierover veel mogelijkheden laat zien. Deze studiedag, zo voorbeeldig georganiseerd door Herman Westerink, heeft hiermee alvast een begin gemaakt.

Inigo Bocken